

Miljödepartementet
Enheten för naturresurser
M2007/2364/Na

Remissvar CBM Dnr: ~~108/08~~ 104/08

Kompletterande metoder vid skydd av värdefull natur

Nya styrmedel och utveckling av befintliga styrmedel inom skogspolitikområdet är nödvändigt för att nå miljökvalitetsmålen och det skogspolitiska miljömålet. CBM välkomnar därför rapporten ”Kompletterande metoder vid skydd av värdefull natur” (Rapport 5838, maj 2008, Naturvårdsverket och Skogstyrelsen).

En övergripande synpunkt är att förslagen om de genomförs troligen medför en effektivare naturvård. Flera av förslagen leder till förbättringar för markägarna, och nöjda och delaktiga markägare ökar förutsättningarna för bra naturvård. De flesta förslagen betyder dock att kostnaderna för naturvårdsarbetet ökar. Skattelättnader och andra ekonomiska förbättringar för markägaren medför minskade inkomster till staten. Anbudsförfarande och samarbetsnätverk är också relativt dyra lösningar. Samtidigt kommer behovet av redan befintliga styrmedel, naturreservat och mer långsiktiga naturvårdsavtal, vara stort även i framtiden.

Om man betraktar förslagen som ett komplement till befintligt naturvårdsarbete tillstyrker CBM samtliga 14 förslag. Om förslagen däremot betyder en omfördelning av resurser så att t ex minskade skatteintäkter medför mindre anslag till avsättningar så är vi kritiska. Vi utvecklar detta nedan under respektive förslag. Om regeringen har för avsikt att utarbeta nya metoder för en mer kostnadseffektiv naturvård där även naturreservat kan ersättas med andra skyddsformer måste landskapsperspektivet beaktas och mer långsiktiga lösningar eftersträvas.

Förslag 1.

Anbudsförfarande

Förslaget är absolut värt att prövas. Det kan innebära en långsammare och dyrare process, men på sikt kan vinsterna bli stora med delaktiga markägare. Det finns dock en del risker med experimentet. Även om initiativet kommer från markägarna måste resultatet i form av avsättningar baseras på naturvårdsbiologiska kriterier. Objekt med naturvärden måste prioriteras. Det är också viktigt att avsättningarna inte blir alltför små och utspridda. Korta avtalstider kan passa bra för vissa miljöer och för arter som är anpassade till störningar och till miljöer som finns under en tidsperiod (successionsbiotoper, t ex lövbrännor), men är inte någon bra lösning för kontinuitetsbiotoper och för arter som kräver mer stabila förhållanden, t ex arter i

naturskogsmiljöer eller sumpskogar. Naturreservat, biotopskydd och mer långsiktiga avtal kommer därför att spela en viktig roll även i framtiden. Korta avtalstider blir sannolikt dyrare för staten eftersom avtalen oftare måste omförhandlas.

Förslag 2.

Skogssektorns deltagande i miljömålsarbetet

Förslaget tillstyrks men det medför inget nytt om inte regeringen satsar mer resurser på information och utbildning. Att regeringen via myndigheterna ska tydliggöra betydelsen av att delmål 1 fylls med höga naturvärden är ju ett fortlöpande arbete, liksom olika utbildningar för skogssektorns tjänstemän. Det är ett viktigt arbete som dock försvåras av ständigt krympande resurser för rådgivning. Vidare är förslaget inte speciellt konkret. På vilket sätt ska miljö kvalitetsmålets delmål 1 tydliggöras? Målet har funnits och diskuterats i snart 10 år.

Ett aktivt deltagande i miljömålsarbetet av skogssektorn borde innebära att även skogssektorn satsar resurser på information och utbildning.

Förslag 3

Samarbetsnätverk

Ett bra förslag som på sikt kan möjliggöra strategier på landskapsnivå. Att markägare träffas och diskuterar hur naturvärdena i bygden kan utvecklas är en bra början. När det gäller det här förslaget hade CBM gärna sett att man gått ännu längre och lagt fram förslag på styrmedel för få till stånd fastighetsövergripande samarbeten.

Förslag 4 och 5.

Gemensamma riktlinjer för naturvårdsavtal och fastighetsavtal

Mycket bra och viktiga förslag som medför en uppmuntran för intresserade markägare samt större möjligheter att använda alternativa skogsbruksmetoder på hela fastigheten.

Förslag 6, 7 och 8.

Toleransavdraget avskaffas, avskaffad realisationsvinstbeskattning och skattefri ersättning vid naturvårdsavtal

Förslagen är tilltalande. De medför fördelar för privata markägare och kan därmed också betyda fördelar för naturvårdsarbetet. En viktig fråga i sammanhanget är dock hur förslagen ska finansieras. Om de genomförs på bekostnad av anslaget för inköp av mark för naturreservat är förslagen dåliga eftersom naturvårdsnyttan då blir mindre än med nuvarande system.

Förslag 9.

Skötsel av skyddade områden.

Bidrag för skötsel i t ex områden med naturvårdsavtal finns redan i form av NOKÅS bidrag. Behovet av restaureringar och skötsel av avsatta områden är dock mycket stort och kan inte täckas av nuvarande NOKÅS stöd. CBM tillstyrker förslaget att inrätta ett skötselanslag. Ett alternativ skulle dock kunna vara att utveckla och förstärka det befintliga NOKÅS anslaget.

Förslag 10-14

*Sveaskog: identifierade skyddsobjekt, upplåtelse av mark vid försäljning, objekt i myrskyddsplanen och ersättningsmark.
Fastighetsverket och fortifikationsverket*

Samtliga förslag är bra och tillstyrks av CBM. Det är dock viktigt att de naturreservat som avsätts passar in i den strategi för skogsskydd som länsstyrelserna tagit fram. Avsättningarna får inte ersätta andra högprioriterade skogsområden.

Beslut i detta ärende har fattats av föreståndaren Urban Emanuelsson efter beredning av Johnny de Jong, Joakim Hjältén och Henrik von Stedingk.

Urban Emanuelsson
Föreståndare, CBM